

Különfélék.

(H.) A métermértékek rövidített jelzésére nemzetközi uton egyöntetű megállapodások jöttek létre, melyeknek alkalmazása miként értesülünk, a közlekedési ministerium által már el is rendeltetett a vasutttársulatoknak és az állami mérnöki hivataloknak.

E megállapodások szerint az egyes mértéknemek rövidített jelzése a következő:

1. Hosszmértékeknel: kilometer = km ; méter = m ; deciméter = dm ; centiméter = cm ; milliméter = mm .

2. Térmértékeknel: négyszögkilométer = km^2 ; négyszögméter = m^2 ; négyszögdeciméter = dm^2 ; négyszögcentiméter = cm^2 ; négyszögmilliméter = mm^2 ; hectár = ha ; ár = a .

3. Köbmértékeknel: köbkilométer = km^3 ; köbméter = m^3 ; köbdeciméter = dm^3 ; köbcentiméter = cm^3 ; köbmilliméter = mm^3 ; hectoliter = hl ; liter = l ; deciliter = dl ; centiliter = cl .

4. Súlymértékeknel: tonna = t ; métermázsa = q ; kilogram = kg ; decagram = dkg ; gram = g ; decigram = dg ; centigram = cg .

Ezen rövidítések minden nyelven, írásban és nyomtatásban egyaránt, latin cursiv betűkkel jelzendők, utánuk pont vagy más írásjel nem teendő, s a számoktól jobbra, azokkal egy sorba, tizedes törteknél pedig az utolsó tizedes számjegy után helyezendők el.

A váltó- és mocsárláz ellen Dowett a „Gard. Mag.”-ban álló vizes és mocsaras vidékekre a babérlevelű fűzt: *Salix lucidat* ajánlja, mely nedves helyeken igen jól tenyészik s hasonló hatással bír a levegő tisztítására mint a méltán magasztalt „*Eucalyptus globulus*”. A *Salix lucida* vagy pentandra igen magas s széles gulaalaku növéssel bír s diszfának is igen szép. E fűzfajnak levelei szélesek, tojásalakuak s csipkék kis dagadt mirigyben végződnek, ezen mirigyek ozont

választanak ki, mint az Eucalyptus s ezen ozon semmisíti meg a levegőben levő miasmákát. Miután az Eucalyptus csakis forró égőv alatt tevel ki a szabadban s nálunk egészségügyi czélokra e miatt nem használható, nem ártana e fűzfajjal mocsaras vidékeinket mielőbb beültetni. Megjegyezzük még, hogy Marc a „W. G. Z.”-ban tapasztalatai alapján ugyanezt bizonyítja s azon érdekes dolgot közli ezen fűzfajról, miszerint népünk salicin tartalma miatt kérgét chinin helyett láz betegségeknel orvosságul szokta használni. Marc hozzáteszi, hogy e fűzfaj nem tévesztendő össze a Salix laurina fajjal.

(*J. L—a.*) **A fák zöld revesedése.** A saprophyták vagyis azon gombák között, melyek már bomlásban levő organikus anyagokon élőködnek, tehát nem előidézői, de követői a betegségnek, kiváló figyelmet érdemel a discomycetákhoz (tárca-gombák) tartozó *Peziza aeruginosa*, mely a fának zöld revesedését okozza. Kivált az előhaladott felbomlási stádiumban levő tölgy- és bükkfa, ha tartósan feküdt vizenyős erdei talajon, nyer tömény eczetsavas rézoxyd (*Grünspan*) féle szinezetet az által, hogy a nevezett gomba mycelliuma, mely a tálalaku termőkkel együtt zöld színű, a fatestet keresztül hálózza, és a faelemek falazatában is ama zöld és kivonható festanyagot idézi elő. Ezen festanyag állandósága miatt már technikai czélokra is fordittatik, s Hannoverben jelenleg ezen zöld reves fának mesterséges s nagy mérvben való előállításán fáradoznak.

A fenyőfa megkékülését, mely kivált az erdei fenyő állatokban hernyófalás után, vagy pedig tűzifán mutatkozik, a *Ceratostoma piliferum* (syn. *Sphaeria dryiana*) okozza; ezen gomba a gesztet valószínűleg csekélyebb viztartalma miatt kerül, míg a szijácsot a mycellium csakhamar keresztül-kasul járja. (R. Hartig. Die Baumkrankheiten.)

(*Tó.*) **A kohók füstje által okozott növénymérgezésre vonatkozó legujabb észleletek eredményéről a „Természettudományi**

Közlöny“ ez évi augusztus havi füzete után megemlítjük, hogy a mig némelyek szerint a kohók füstjéből a földre kerülő fémtartalmu csapadékok és fémhulladékok nem mérgezik meg a talajt, mert a gyökerek a növényre nézve kártékony anyagokat nem szívják fel, addig mások kísérletek alapján azt állítják, hogy a gyökerek az ólom-, réz- és más fémvegyületeket oly mértékben képesek felszívni, hogy ez által a legelő marhát veszélyeztetik. Ennél is veszélyesebbek azonban a legelő marhára nézve azon fémszapadékok, a melyek finom por alakjában a növények felületére szállnak és fémgáliczokat vagy arzénsavat tartalmaznak.

Freytag vizsgálatai alapján kimutatja, hogy a kohók füstje által okozott sérülések főleg a leveleken mutatkoznak különböző nagyságu és színü foltok alakjában s hogy ennek folytán a lombosak levelei összezsugorodnak, bekunkorodnak és elhalnak; a tobozosok tülevelei pedig legelőször hegyükön sárgulni kezdenek, azután egészen megbarnulnak és lehullanak. Ezt a sérülést Freytag szerint a kohó füsttel felszálló higitott kénessav s illetőleg az ebből élenyülés által képződő kénsav okozza, mely a leveleken a víz elpárolgása folytán koncentrálódik és mint erősen maró vegyület támadja meg a leveleket.

A kohó füst kivált akkor kártékony, ha a levelek nedvesek vagy még zsengek, tehát főleg tavasszal és ködös, harmatos vagy esős időben. E károsítással szemben a tülevelek érzékenyebbek, mint a lombosak. Az utóbbiak közül legérzékenyebb a fűz, bükk és a gesztenye, a tülevelűek közül ellenben azok a fajok, a melyek tűiket nem hullatják le gyakran, tehát a jegenye- és luczfenyő. Leginkább ellenáll a füst káros behatásának a tölgy, juhar és nyár, s másfelől a vörös- és erdei fenyő.

Magyarosodunk. Wieser Alajos, m. kir. főerdész, saját valamint Anna és István nevü kiskoru gyermekei nevét „Réti“-re változtatta. Éljen!